ΑΛΓΕΒΡΑ, ΑΣΚΗΣΕΙΣ #4

Πρόβλημα 1. Εστω M το σύνολο των 2×2 πινάκων τής μορφής $\begin{pmatrix} a & b \\ -b & a \end{pmatrix}$, με $a, b \in \mathbb{R}$. Δείξτε ότι το M εφοδιασμένο με την συνηθισμένη πρόσθεση και πολλαπλασιασμό πινάκων είναι σώμα.

Πρόβλημα 2. **α)** Έστω I_1 και I_2 ιδεώδη ενός αντιμεταθετικού δακτυλίου R. Δείξτε ότι η τομή τους $I_1 \cap I_2$ είναι ιδεώδες τού R.
β) Έστω $a \in \mathbb{Z}$. Συμβολίζουμε ως $< a >$ το κύριο ιδεώδες που παράγεται (έχει γεννήτορα) από το a. Δείξτε ότι αν $n, m \in \mathbb{Z}$ τότε $< n > \cap < m > = < e >$, όπου e είναι το ελάχιστο κοινό πολλαπλάσιο των n και m.

Πρόβλημα 3. Θεωρούμε το υποσύνολο S τού $\mathbb{Z}_{10}$ που ορίζεται ως $S = \{\bar{0}, \bar{2}, \bar{4}, \bar{6}, \bar{8}\}$.
α) Δείξτε ότι το S είναι υποδακτύλιος τού $\mathbb{Z}_{10}$.
β) Δείξτε ότι ο δακτύλιος S έχει μοναδιαίο στοιχείο (το οποίο βέβαια είναι διαφορετικό από το μοναδιαίο στοιχείο τού $\mathbb{Z}_{10}$ διότι $\bar{1} \notin S$).

Πρόβλημα 4. **α)** Δείξτε ότι το σύνολο $\mathbb{Z}[\sqrt{2}] = \{m + n\sqrt{2}, \quad m, n \in \mathbb{Z}\}$ είναι υποδακτύλιος τού δακτυλίου των πραγματικών αριθμών $\mathbb{R}$.
β) Δείξτε ότι το στοιχείο $3 - 2\sqrt{2}$ είναι αντιστρέψιμο στοιχείο τού $\mathbb{Z}[\sqrt{2}]$.

Πρόβλημα 5. Θεωρούμε τον δακτύλιο $\mathbb{C}$ των μιγαδικών αριθμών. Ποιές από τις παρακάτω απεικονίσεις ορίζουν ομομορφισμούς δακτυλίων $\phi : \mathbb{C} \to \mathbb{C}$.
α) $\phi(z) = -z$.
β) $\phi(z) = \bar{z}$.
γ) $\phi(z) = |z|$.
δ) $\phi(z) = z^2$.

Πρόβλημα 6. Έστω M το σώμα τού προβλήματος 1. Δείξτε ότι η απεικόνιση $\phi : M \to \mathbb{C}$ με $\phi(\begin{bmatrix} a & b \\ -b & a \end{bmatrix}) = a + ib$ ορίζει ισομορφισμό σωμάτων (δηλ. ομομορφισμό δακτυλίων που είναι 1-1 και επί).

Πρόβλημα 7. Αν p είναι πρώτος αριθμός γνωρίζουμε ότι το $\mathbb{Z}_p$ είναι σώμα. Βρείτε το αντίστροφο τού στοιχείου $\bar{2}$ (Υπόδειξη: κάνετε πρώτα μερικά παραδείγματα για συγκεκριμμένες τιμές τού p).

Πρόβλημα 8. Συμβολίζουμε τα στοιχεία τού δακτυλίου $\mathbb{Z}_n$ ως $\bar{a}_n$. Θεωρούμε την $\phi : \mathbb{Z}_{20} \to \mathbb{Z}_5$ με $\phi(\bar{a}_{20}) = \bar{a}_5$.
α) Δείξτε ότι η ϕ είναι καλά ορισμένη απεικόνιση (δηλ. ο ορισμός της δεν εξαρτάται από την επιλογή αντιπροσώπου στην κλάση $\bar{a}_{20}$ στο $\mathbb{Z}_{20}$).
β) Δείξτε ότι η ϕ είναι ομομορφισμός δακτυλίων και βρείτε τον πυρήνα του και την εικόνα του.

Πρόβλημα 9. Συμβολίζουμε τα στοιχεία τού δακτυλίου $\mathbb{Z}_n$ ως $\bar{a}_n$. Έστω

$\phi : \mathbb{Z}_{20} \to \mathbb{Z}_8$ με $\phi(\bar{a}_{20}) = \bar{a}_8$. Είναι η ϕ καλά ορισμένη απεικόνιση ;

Πρόβλημα 10. Ποιό είναι το αντίστροφο $\bar{7}^{-1}$ τού στοιχείου $\bar{7}$ στο σώμα $\mathbb{Z}_{17}$;

Πρόβλημα 11. Έστω R ένας αντιμεταθετικός δακτύλιος με μοναδιαίο στοιχείο το 1_R και έστω I ένα ιδεώδες του.
α) Δείξτε ότι αν $1_R \in I$ τότε $I = R$.
β) Έστω u ένα αντιστρέψιμο στοιχείο τού δακτυλίου R. Δείξτε ότι αν $u \in I$ τότε $I = R$.
γ) Χρησμοποιώντας το ερώτημα β) δείξτε ότι τα μόνα ιδεώδη ενός σώματος K είναι το μηδενικό ιδεώδες $I = \{0_K\}$ και τό σώμα K (δηλ. $I = K$).

Πρόβλημα 12. Δείξτε ότι αν $\phi : \mathbb{Z} \to \mathbb{Z}$ είναι ομομορφισμός δακτυλίων τότε ή ϕ είναι ο μηδενικός ομομορφισμός (δηλ. $\phi(m) = 0$ για κάθε $m \in \mathbb{Z}$) ή ϕ είναι ο ταυτοτικός (δηλ. $\phi(m) = m$ για κάθε $m \in \mathbb{Z}$). (*Υπόδειξη:* εξετάστε την τιμή τού $\phi(1)$ και δείξτε ότι θα πρέπει $\phi(1) = 0$ ή 1).

Πρόβλημα 13. Εστω R αντιμεταθετικός δακτύλιος.
α) Δείξτε, με επαγωγή, ότι αν $a, b \in R$, τότε για κάθε φυσικό n έχουμε $(a+b)^n = \sum_{i=0}^{n} \binom{n}{i} a^i b^{n-i}$, όπου $\binom{n}{i} = \frac{n!}{i!(n-i)!}$.
β) Από την συνδυαστική είναι γνωστό ότι το $\binom{n}{i}$ απαριθμεί το πλήθος των υποσυνόλων με i το πλήθος στοιχεία ενός συνόλου που έχει n το πλήθος στοιχεία. Επομένως είναι ένας φυσικός αριθμός. Δείξτε οτι αν p πρώτος αριθμός και $1 \leq i \leq p-1$ τότε $p \mid \binom{p}{i}$. Υπόδειξη: Έστω $\binom{p}{i} = n \in \mathbb{N}$.Τότε, $p! = i!(p-i)!n$. Το p διαιρεί το αριστερό μέλος άρα θα πρέπει να διαιρεί και το δεξί. Δείξτε ότι δεν διαιρεί το $i!$ και το $(p-i)!$ άρα θα πρέπει να διαιρεί το n.
γ) Δείξτε ότι αν $\bar{a}, \bar{b} \in \mathbb{Z}_p$, όπου p πρώτος αριθμός, τότε $(\bar{a} + \bar{b})^p = \bar{a}^p + \bar{b}^p$ (Υπόδειξη: δείξτε πρώτα ότι $p\,\bar{a} = \overline{pa} = \bar{0}$).

Πρόβλημα 14. Έστω R δακτύλιος και $R[x]_0$ το υποσύνολο τού $R[x]$ που περιέχει τα πολυώνυμα με σταθερό όρο μηδέν (δηλ. $a_0 = 0$). Δείξτε ότι το $R[x]_0$ είναι ιδεώδες τού $R[x]$.

Πρόβλημα 15. Να υπολογίσετε τα παρακάτω γινόμενα στο $\mathbb{Z}_5[x]$:
α) $(-\bar{4} + \bar{1}x + \bar{3}x^2)(\bar{3} - x + \bar{3}x^2)$.
β) $(\bar{1} - \bar{2}x^2 + \bar{3}x^6)(\bar{2} + \bar{2}x + \bar{7}x^2)$, όπου με $\bar{a}$ συμβολίζουμε τα στοιχεία τού $\mathbb{Z}_5$.

Πρόβλημα 16. Βρείτε τα αντιστρέψιμα στοιχεία στους επόμενους δακτυλίους:
α) $\mathbb{Z}[x]$.
β) $\mathbb{Z}_5[x]$.

Πρόβλημα 17. Έστω R αντιμεταθετικός δακτύλιος και έστω ότι το πολυώνυμο $f(x) = a_0 + a_1x + \cdots + a_nx^n \in R[x]$, όπου $a_n \neq 0$, είναι διαιρέτης τού μηδενός (μηδενοδιαιρέτης). Δείξτε τότε ότι το $a_n \in R$ είναι διαιρέτης τού μηδενός.